

L V C E N S I S.

tem ab Imperatore Cæsare Rudolpho, **xii** millibus aureorū nummum Lucenses redemisse, Platina in vita Honorii quarti tradit. Postea tyrannidem nactus est Vgutio Phaseolus; quo per editionem popularium cum Nerone filio exacto, principatum mox adeptus est Castrucius Castracanus ab Vgutione carceri inclusus: ut ita uno momento simul ille pelletur, simul hic vinculis solitus ex carcere ad principatum eveneretur. Castrucium Galeatus Vicecomes, Azoque ejus filius, Mediolani reguli, propter summam viri virtutem, mirifice cilexerunt. Florentinis tota vita perquam infelix fuit, quorum copiis cæsis, ipsam quoque Florentiam obsidio sic cinxerat, ut expugnatum omnino crederent multi, ni morbus, ex quo decessit, impedimentum injecisset. Pisam & Pistorium ditionis suæ fecerat. Filios reliquit duos, qui ab Ludovico Bavarо Luca pulsi Multa de Castrucio Blondus, D. Antoninus, Sabellicus, & Nicolaus Machiavellus, Florentinus, in ejus vita vernacula sermone scripta, prodidit. Ejectis Castrucii filiis, Germanica præsidia, quæ Bavarus urbi imposuerat, Lucam Gerhardo Spinola Genuensi vendiderunt: eandemque deinde Ioannes Bohemæ rex Petro Rubrio commisit, Rubrius Mastino Scaligero Veronæ regulo cessit, is vendidit Florentinis, qui tum mensibus novem ea potiti. Hoc tempore quoniam Pisani plus sibi juris ad imperium ejus esse, ex Henrici Imper. concessione putabant, urbem obsecdere, donec tandem est transactum. Postea cum Imperator Carolus **III** in Italiam profectus, legatum Lucensibus præfecisset Cardinalem quendam Gallum, is Imperatore digresso, civitatem juri ac potestati suæ restituit, accepto precio **xxv** millium aureorum nummum. Ita tum exemplo dejectum castellum, quod Castrucius ædificaverat, conservataque libertas usque ad **M CCCC** à C. N. annum, quo tyrannidem occupavit Paulus Guinisi Lucensis. Hic dominatu annis **30** felicissime potitus, ingenti opum vi accumulata, auro, argento, gemmis, pecunia multa locuples, & numerosa prole felix gloria, fortunaque & existimatione apud Italiæ proceres amplissimus, ut adeo non sibi solum ipso, verum etiam aliis beatus, stabileque ac firmum fundatumque imperium habere videretur, mutata subito vagæ volubilisque fortunæ aura, spectaculum miserrabile & exemplum mortalibus insigne factus est, quo evidenter apparuit, in humanis rebus perpetui omnino esse nihil, oportereque reverenter, & cum timore fortunam benignam habere. Tam igitur excuso in gradu felicitatis constitutus, quia Florentinis hostibus favebat, cum quinque filiis impetu popularium vinclatus & Mediolanum ad Philippum Vicecomitem Ducem alegatus, tandem in obscuro squalidoque carcere cum liberis diem supremum explevit, anno post C. N. **M CCCC xxx.** ac

ita dignitatem, opes, imperium, gloriam, liberos, tot annis parta parataque simul cum anima perdidit. Profligatis Guinisiis, urbs variis agitata motibus, tandem vero in libertate constituit, qua nunc tranquille potitur. Bene Pontanus lib. i historiar. *Lucensium*, inquit, *civitas non tam suis consiliis libera, quam alienis opibus atque præsidii firma: dum, Florentinorum ne accedat opibus, magna cura est ceteris.* Multos genuit illustres & *Viri Clari.* præclaros homines, nominatim Lucium **III** Pontif. Rom. Blondus etiam Alexandr. **II**, Volaterr. **III** dixit: at utrumque falso: nam iidem auctores alibi cum reliqua scriptorum cohorte, primum ex iis Mediolanensem, alterum Senensem perhibent. Erroris occasionem Blondo præbuit, quod Alexander II Lucensium Episcopus fuit, ideoque Lucensis à quibusdam dictus est, non ob originem, sed præsumptum. Volaterrano autem vitium intulisse librarium arbitror, tertio I numerali littera, non recte addita. Lucensis Episcopus D. Fidrianus, quem D. Gregor. Pontif. in Dialogis, Sercium cohibuisse Lucensem agrum infestantem, prodit; cuius rei adhuc supersunt vestigia, & Facius Vbertus etiam mentionem facit. Episcopum quoque Luca B. Anselmum habuit, qui Comiti Mathildi à confessionibus fuit, & cuius in D. Benedicti Podaliconis, agri Mantuani, coenobio diem funeti, sancta ossa deinde Mantuam, in ædem majorem delata sunt. Nostra memoria Lucam ortu nobilitavit Sanctius Pagninus, ex ordine Prædicatorum summus Theologus, & Latine, Græce, Hebraice, Chaldaice, Arabiceque doctissimus, ut Testamenti utriusque versio ex Hebræo Græcoque in Latinum, item Isagoge ad mysticos scripturæ sensus, Grammatica Hebraica, Græcaque, ac alia multa litterarum monumenta, quæ reliquit, abunde testantur.

De Luca sic Scaliger:

*Thusci delitum, Thusci laus inclita cœli,
Iustitia illa se robore Luca potens.
Luca potens opibus, felix concordibus armis,
Cui veneranda fides, mens pia, pura manus,
Cœlestis vegetum comitatur candor acumen,
Ad veteres referens candor acumen avos.
Iratis igitur dum servit Hetruria fatis,
Virtutis merito libera sola fuit.*

Sola ex omnibus civitatibus, quamvis parva, libertatem tuetur. Politici status fundamentum Senatus est, à quo reliqui omnes magistratus ordinantur. Hic tribus hominum generibus constat. Alii enim ordinarii sunt Senatores, eamque dignitatem per annum tenent: alii extraordinarii, qui, prout visum Senatui fuerit, assumuntur: alii in mortuorum locum sunt surrogati, quorum itidem munus est annum. Senatores in universum sunt centum & sexaginta; sed ut plurimum ordinarii sunt tantum centum & viginti.

Civitas universa in tres partes distributa est.

Prima

*Regimen
hodiernum.*